

قاعده اشتقاق اعلم اسعدك الله که لسان فارسیده بعضی وقتک
 اصل مشتق منه صیغه **ماضی** در علامت ماضی اولدیریم آخری یا
 تا ساکن اولور دانست و شناخت و گفت کی و یا دل ساکن اولور
 خواند و دید و داد کی چون ماضینک آخرنه نون ساکنه لالی اق
 اید سین مصدر اولور دانستن و گفتن و خواندن و دیدن کی و
 بونوندن صکره بر یا داخی کتور سائک صیغه اسم زمان واسم مکان
 و مناط فعل اولور خواندن و گفتن کی و صیغه ماضینک آخرنه ها
 علامت لاحق اولسه صیغه مفعول اولور دانسته و شناخته کی
 و لسان فارسیده صیغه مجهولک مستقبلی یوقدر بلکه مفعول صیغه
 سیله بر لفظ شد ضم اولغله متاود است شد و شناخته شد و
 مجهول صیغه سی اسم صیغه لر نه متاود را متا مجهول صیغه سندن
 غیرید تبادل و تغایر لایمدر بعضده حذف اتمکله و بعضیه زیاده
 اتمکله و هر صیغه مصدرک و ماضینک اولی الف اوله کابای ایجا
 اوله الف بایه مبتدا اولور مثلا آسودن و افکندن صیغه لر نه بیارام
 و بیازامد و بیاساید و بیفکن و قس علی هذا و بر قاعده دخی ماضید
 اولدیریم گاهی آخر حرفی دوشر کاهی داله مبتدا اولور و اگر ماضینک
 آخر حرفتک اولدکن کی اولان حرف خا اولسه مضارعک و امرک خا

زایه

زایه قلب اولور اوخت و سوخت و ساخت صیغه لر کی کییم
 مضارع لر می آموزد و سوزد و سازد صیغه لر کی کی کلور و امر لر
 آموز و سوز و ساز دیر لر و قاله حق معناسنه کلن خواست هم نوله
 قیاس اولنوب خیزد و خیزدیر لر و اگر سین الفله معتدا اولد و غیره
 ساکن اولور سه هایه قلب اولور خواست و کاست کی کییم مضارع خور
 و کاهد کلور و امر لر می خواه و کاه کلور و اگر سین معجه الفله معتدا اولسه
 اول سین زایه قلب اولور داشت و گذاشت کی کییم مضارع دار و گذار کلور
 و امر ی دار و گذار کلور و کاشت که کار و کار کلور را که معناسنه و اگر فاء
 مدته معتدا اولوب ساکن اولسه بایه مبتدا اولور تافت کی کی تابد و تاب
 دیر لر و یافت کی یابد و یابدیر لر و کوفتنه کوبد و کوبدیر لر و اگر صیغه
 ماضینک آخر حرفتک ما قبل یا اولسه رسید و پرسید و درخشید کی
 یا حذف ایدرسد و پرسد و درخشند دیر لر و اگر ماضینک آخرتک
 ما قبل او اولسه ای یا الفه بایه قلب ایدر لر نمود و فرمود کی کی فرما
 و نماید و فرما و نمایدیر لر و اگر حرف آخرک ما قبل الف اولسه حذف
 اولنور افتاد و نهاد کی کیم افتد و نهاد و آفت و نه دیر لر و اگر ما قبل
 را ساکن اولسه یا نون ساکنه اولسه معنوح و لنور مضارع و امر
 ساکن اولور خورد و خواند کی کیم خورد و خواند و خورد و خوان

ید